

Sygn. akt VIII U 3316/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant – sekretarz sądowy Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 roku w Lublinie

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 16 sierpnia 2016 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala A. G. prawo do emerytury od dnia 19 lipca 2016 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz A. G. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII U 3316/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił A. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy, powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 tekst jednolity ze zm.) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) wskazał, że wnioskodawca wykazał na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, lecz nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisk (decyzja k. 20 a.e.).

W dniu 9 września 2016 roku pełnomocnik wnioskodawcy złożył odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i ustalenia ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Wskazał, że w okresie od 20 czerwca 1977 roku do 14 czerwca 1993 roku wymieniony świadczył pracę w szczególnych warunkach w (...) (...) w C. na stanowisku pomocnika operatora spychacza, następnie operatora spychacza, zaś od dnia 14 czerwca 1993 roku maszynisty ładowarki. Zawniósł dowód z zeznań świadków na powyższą okoliczność (odwołanie k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 6-7 a.s.).

W toku postępowania strony popierały stanowisko prezentowane w sprawie, pełnomocnik wnioskodawcy wniósł dodatkowo o doliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresów pracy w Przedsiębiorstwie (...) spółce cywilnej w B. od 15 czerwca 1993 do 20 marca 1997 roku, gdzie wnioskodawca pracował w okresie do 1 lipca 1995 roku na stanowisku brygadzysty linii tekturowej, od 1 lipca 1995 roku do 30 września 1995 roku na stanowisku p.o. kierownika zmiany i od 1 października 1995 roku jako kierownik zmiany, a także o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 19 lipca 2016 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury (k.1-4 a.e). Do akt organu rentowego dołączył między innymi: świadectwo pracy z dnia 14 czerwca 1993 roku wystawione przez w (...) Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w C. z którego wynikało, iż w okresie 20 czerwca 1977 roku do 14 czerwca 1993 roku zajmował stanowiska pomocnika operatora spycharki, operatora sprzętu ciężkiego, maszynisty ładowarki, mechanika operatora ładowarki (k. 3 akt (...)).

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 sierpnia 2016 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że wnioskodawca na dzień (...) ukończył 60 lat, złożył wniosek o przekazanie środków na dochody budżetu państwa, legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 25 lat (karta przebiegu zatrudnienia k. 19 a.e., decyzja k. 20 a.e.).

(...) Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w C. (uprzednio: (...) (...) w C.) zajmowało się produkcją elementów budowlanych i prefabrykatów.

Wnioskodawca został zatrudniony we wskazanym przedsiębiorstwie z dniem 20 czerwca 1977 roku w ramach wstępnego stażu pracy w pełnym wymiarze godzin na stanowisku pomocnika operatora spycharki (akta osobowe k. 13 a.s., w tym: umowa o pracę z dnia 20 czerwca 1977 roku). Bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy był J. K.. Baza sprzętu dysponowała 8 dźwigami, 4-5 spychaczami i samochodem. Praca była wykonywana na jedną zmianę od 7 do 15, często w godzinach nadliczbowych do 17-19. Początkowo, wnioskodawca przez 3 miesiące pod nadzorem operatora spycharki wykonywał maszyną wykopy. Jako pomocnik świadczył pracę na budowach budynków mieszkalnych we W., T., K., a także prace w terenie. Obsługiwał, będąc nadzorowanym przez operatora, spycharkę(...)

Po upływie 3 miesięcy, pracodawca z uwagi na posiadane umiejętności dopuścił odwołującego do świadczenia pracy na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego. A. G. pracował na różnych budowach jako operator spycharki na jedną zmianę, w godzinach od 7 do 15, niekiedy w godzinach nadliczbowych do 17-18 (zeznanie wnioskodawcy k. 32v-33 a.s., k. 65v-66 a.s., k. 68 a.s., zeznanie świadka T. Z. k. 34 a.s., zeznanie świadka Z. T. k. 34-34v a.s., zeznanie świadka A. S. k. 43v-44v a.s., zeznanie świadka W. S. (1) k. 6767v a.s., zeznanie świadka W. S. (2) k. 67v-68 a.s.).

W okresie od 24 października 1978 roku do 16 października 1980 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, w trakcie której pełnił stanowisko operatora sprzętu ciężkiego. Po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej wnioskodawca powrócił do pracy na uprzednio zajmowane stanowisko operatora spycharki i został oddelegowany na kurs na operatora ładowarki.

W trakcie zatrudnienia, w dniu 21 grudnia 1980 roku wymieniony uzyskał uprawnienia klasy III w zakresie obsługi ładowarki jednonaczyniowej, w dniu 14 czerwca 1987 roku uprawnienia klasy II do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych w zakresie ładowarki jednonaczyniowej do 5m² (akta osobowe k. 13 a.s., w tym: odpis uprawnienia numer (...) oraz numer (...)).

Po uzyskaniu uprawnień odwołujący został zatrudniony na stanowisku maszynisty ładowarki w pełnym wymiarze czasu pracy. Obsługiwał ładowarkę UN- 050 o pojemności 0,5 m³ łyżki. Z dniem 1 stycznia 1984 roku pracodawca powierzył wnioskodawcy wykonywanie czynności na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego (...) (akta osobowe

k. 13 a.s., w tym: angaż z dnia 19 stycznia 1984 roku). Jako maszynista ładowarki wnioskodawca zajmował się rozładunkiem samochodów z kruszywem, zasypywał silosy z kruszywem, Dowieził beton na stanowiska poligonowe, gdzie produkowano treblinkę i kominki wentylacyjne. W okresie zimowym, przy użyciu łyżki rozbijał kruszywo, następnie zsypywał je do zsypu.

Praca była wykonywana cały rok, bez przestoju. Na zajmowanym stanowisku wnioskodawca nie wykonywał czynności mechanika. Sprzęt, który powierzono wnioskodawcy był nowy, nie psuł się. W czasie doraźnych remontów powierzonego mu sprzętu, pracodawca udzielał wnioskodawcy urlopu wypoczynkowego. W trakcie zatrudnienia wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym. Stosunek pracy ustał z dniem 14 czerwca 1993 roku (zeznanie wnioskodawcy k. 32v-33 a.s., k. 65v-66 a.s., k. 68 a.s., zeznanie świadka T. Z. k. 34 a.s., zeznanie świadka Z. T. k. 34-34v a.s., zeznanie świadka A. S. k. 43v-44v a.s., zeznanie świadka W. S. (1) k. 6767v a.s., zeznanie świadka W. S. (2) k. 67v-68 a.s.).

Z dniem 4 sierpnia 1993 roku wnioskodawca został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) spółce cywilnej w B. na stanowisku brygadzysty (akta osobowe k. 62 a.s., w tym umowa o pracę k. 1 cz. B).

Formalnie do obowiązków wnioskodawcy na zajmowanym stanowisku należał m. in.: nadzór, obsługa pracy podzespołów tekturnych, sprawdzanie i regulacja ciągu technologicznego i podzespołów pomocniczych, sprężarki, mieszalnia kleju, przepływ pary technologicznej, ciągła kontrola pracy urządzeń, sprawdzanie czynności wykonywanych przez poszczególnych pracowników brygady w tym pracowników obsługi, ryflowanie, klejarki, nożowego, odbioru tektury, wózkowych, zmieniających belki papieru, pracowników załadunkowych, sprawdzanie i dawanie do oceny pierwszej sztuki złożonej do produkcji tektury, odpowiedzialność za przestrzeganie reżimów technologicznych produkowanej tektury, regulację podzespołów tekturnych, sprawdzanie parametrów produkcyjnych zgodnie z obowiązującymi normami i wytycznymi przełożonych, na podstawie złożonych wymiarowych kierownika zmianowego, wykonanie tektury według ilości, jakości, gatunku i dla odbiorcy w oznaczonej kolejności, w zakresie bieżącej obsady osobowej poszczególnych stanowisk, podejmowanie decyzji samodzielnie lub w porozumieniu z kierownikiem zmianowym, przedstawianie wniosków odnośnie pracy brygady tekturnej, załadunku, samodzielnie lub z pracownikami remontowymi usuwanie powstałych awarii, przydzielanie ludzi do ich wykonania, wyznaczanie pracy zastępczej na czas awarii.

W czasie przyjmowania - przekazywania zmiany był zobowiązany do sprawdzania stanu technicznego, działania tekturnicy i jej podzespołów pomocniczych, sprężarki, linii klejowej, linii pary technologicznej i sprzętu transportowego, sprawdzania porządku przy linii technologicznej i w pomieszczeniach socjalnych. Wnioskodawca odpowiadał materialnie za surowce do produkcji i wyposażenie pomieszczeń (akta osobowe k. 62 a.s., w tym: zakres czynności k. 6 cz. B).

Praca była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy na dwie zmiany. Wnioskodawca nadzorował i prowadził nadzór nad całą linią technologiczną. Jego praca polegała także na obsłudze maszyn tekturnych, w szczególności kuchni klejowej. W specjalnie przeznaczonym do tego pomieszczeniu wnioskodawca rozrabiał przy użyciu maszyn-tzw. „mieszadła” kleje do produkcji tektury. Odpowiadał także za jakość kleju. Czynności te zajmowały mu od 3 do 5 godzin. W pozostałym wymiarze czasu pracy obsługiwał maszyny tekturnicze- zespół noży, ryflownice. Ryflownica garbowała jedną część tektury i doklejała do niej warstwę płaską tektury. Zespół noży służył do rozcinania gotowej tektury na odpowiednie wymiary.

Wnioskodawca był tzw. brygadystą pracującym. Nadzorował prace 7-8 osób obsługujących maszyny tekturnicze, służące do produkcji tektury – ryflownice, klejarkę, zespół noży. Jednocześnie sam wykonywał te same czynności. Na zajmowanym stanowisku nie wykonywał prac administracyjno- biurowych, jedynie na koniec zmiany sporządzał zestawienia produkcji. Czynność ta zajmowała mu 10 minut.

Z dniem 1 lipca 1995 roku pracodawca powierzył wnioskodawcy wykonywanie obowiązków na stanowisku p.o. kierownika zmianowego. Zgodnie z zakresem obowiązków, wnioskodawca kierował i był odpowiedzialny za sprawną pracę i właściwą obsadę osobową stanowisk pracy w czasie danej zmiany w celu pełnej realizacji i przyjętych zadań

produkcyjnych, pobierał dowodem RW papiery, do wykonania danej partii wyrobu, doraźnie dobierał optymalne składniki surowcowe w zależności od gatunku tektury i zapasów magazynowych, przygotowywał zlecenia do wykonania tektury i kartonażu.

W zakresie wykonania produkcji odwołujący był odpowiedzialny m.in. za właściwą eksploatację urządzeń do produkcji tektury i kartonażu, przygotowywał, nadzorował i kontrolował na bieżąco wykonanie wyrobów (tektury i kartonażu), nadzorował, aby ilość wyrobów przekazana do magazynu była przeliczona, odpowiednio zapakowana, opisana i oznakowana do transportu. Ubezpieczony odpowiadał za właściwe i terminowe rozliczenie pracy podległych brygad produkcyjnych oraz dokonuje ich oceny, wystawiał protokoły likwidacji niewłaściwie wykonanej tektury (akta osobowe k. 62 a.s., w tym: zakres czynności k. 18 cz. B).

Faktycznie odwołujący nadzorował prace pracowników działu produkcji, a także działu kartoniarzy, gdzie były produkowane opakowania z tektury- przy użyciu maszyn do rozcinania i klejenia do produkcji pudeł - gepert, martertektol. Nadzorował czynności pracowników pracujących przy obsłudze tekturnicy i kartonażu. Na dziale mechanicznym wydawał polecenia w czasie awarii.

Od dnia 1 października 1995 roku wnioskodawca wykonywał czynności na stanowisku kierownika zmiany. Do jego obowiązków należało to samo, co na stanowisku p.o. kierownika zmiany. Wnioskodawca sporządzał dokumentację, w której rozliczał się z pobranych materiałów oraz wykonanej produkcji, sporządzał wnioski o ukaranie i premie. Nadzorował prace związane z przygotowaniem kleju do produkcji. Sprawdzał lepkość kleju kubkiem forda lub ręką (zeznanie wnioskodawcy k. 32v-33 a.s., k. 65v-66 a.s., k. 68 a.s., zeznanie świadka S. K. k. 34 a.s., zeznanie świadka S. B. k. 66v a.s.).

W trakcie zatrudnienia, w dniu 22 kwietnia 1995 roku wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego. Stosunek pracy ustał z dniem 20 marca 1997 roku (akta osobowe k. 62 a.s., w tym: świadectwo pracy k. 3 cz. C).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie wymienionych dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, aktach osobowych wnioskodawcy ze spornych okresów zatrudnienia oraz zeznań wnioskodawcy i świadków. Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i aktach osobowych. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie nosiły śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu. W aktach tych znajdują się umowy o pracę, angaże, zakresy obowiązków, pisma pracodawcy, na podstawie których możliwe było ustalenie okresów pracy i zakresu obowiązków skarżącego.

W ocenie Sądu, na wiarę zasługiwały również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Relacja świadków w pełni przekonuje, jeżeli zważy się na fakt, iż wspólnie z wnioskodawcą pracowali w tych samych zakładach pracy. Stałość i powtarzalność tych zdarzeń spowodowały, iż okoliczności zostały zapamiętane i na tyle dobrze utkwily w pamięci świadków, iż obecnie pomimo upływu czasu byli w stanie rzetelnie je wykazać.

Świadkowie R. G., T. Z., Z. T., A. S., W. S. (1) oraz W. S. (2) pracowali w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w C. (uprzednio: (...)(...) w C.). Świadek R. G. pracował w tych zakładach od 1975 roku do 2004 roku jako operator szycharki, świadek S. K. pracował od 4 lipca 1979 roku do 31 sierpnia 1993 roku jako operator węzła betoniarskiego, T. Z. pozostawał w zatrudnieniu w tym przedsiębiorstwie jako zastępca kierownika zakładu prefabrykacji w H. od 1988 roku do 1991 roku, był oddelegowany w tym okresie do zakładu pracy, w którym świadczył prace wnioskodawca. Z kolei świadek Z. T. pozostawał w zatrudnieniu w tych zakładach w okresie od września 1977 roku do 1995 roku jako operator ładowarki, zaś A. S. od 1980 roku do 1985 roku i od 1986 roku do 1993 roku, z 2-letnią przerwą na wojsko jako betoniarz zbrojarz, kierownik wydziału produkcji Wp 1 i Wp 3, a od 1991 roku jako kierownik produkcji i zbytu.

Z kolei świadkowie S. B. oraz S. K. byli zatrudnieni w Przedsiębiorstwie (...) w B.. S. B. pozostawał w zatrudnieniu w tym zakładzie od 1993 roku jako operator maszyn przetwórczych, następnie nożowy oraz tekturnik. S. K. pracował od 1 września 1993 roku do 31 stycznia 2000 roku jako nożowy.

Świadkowie zeznali, że fakty i okoliczności, o których zeznawali zaobserwowali podczas wykonywania swych codziennych obowiązków pracowniczych. Z uwagi na wspólny wieloletni okres pracy z wnioskodawcą w tym samym zakładzie jako współpracownicy, mieli oni sposobność dokonania spostrzeżeń okoliczności, o których zeznawali, a ich stały i powtarzający się charakter utrwalił ich przebieg na tyle, iż mimo upływu czasu przedstawili poszczególne zdarzenia w pełni rzetelnie i spójnie. Z racji wykonywanych obowiązków pracowniczych świadkowie znali podział organizacyjny zakładów pracy, w którym pozostawali w zatrudnieniu na wydziały oraz z uwagi na wykonywane obowiązki mieli bezpośredni kontakt z wnioskodawcą. Wskazywali na zakres czynności wnioskodawcy podnosząc, że obowiązki na tym stanowisku wykonywał stale, w 8-godzinnym czasie pracy.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornym okresie 20 czerwca 1977 roku do 14 czerwca 1993 roku w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w C. (uprzednio: (...)(...) w C.) Sąd uznał, z uwagi na brak zachowanej dokumentacji w tym okresie, za wiarygodne zeznania świadków i wnioskodawcy którzy podnosili, że po upływie 3 miesięcy od zatrudnienia odwołujący został zatrudniony na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego.

Jak podnosili to świadkowie i wnioskodawca, od dnia 20 czerwca 1977 roku A. G. pracował jako pomocnik operatora spycharki. Okoliczność tą potwierdził świadek R. G., który wskazał, że w początkowym okresie zatrudnienia przyuczał wnioskodawcę na tym stanowisku i nadzorował jego pracę. Po okresie 3 miesięcy pracodawca dopuścił odwołującego, z uwagi na posiadane umiejętności oraz braki kadrowe, do świadczenia pracy na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego.

Okoliczność tą potwierdził świadek W. S. (2), który od 1977 roku w tym samym zakładzie pracował jako operator żurawia. Świadek zeznał, że wnioskodawca od początku zatrudnienia wnioskodawca pracował na spycharce jako operator. Wykonywał torowiska pod wykop, pracował na spychaczu DT- 75- pojeździe gąsienicowym. Czynności wynikające z zatrudnienia wykonywał na różnych budowach. Z uwagi na braki kadrowe i potrzebę pracodawcy, pracodawca powierzał pracownikom wykonywanie obowiązków, pomimo braku formalnych uprawnień. Świadek zeznał, że gdy został zatrudniony, wnioskodawca pracował już jako operator sprzętu ciężkiego, następnie został powołany do zasadniczej służby wojskowej i powrócił na uprzednio zajmowane stanowisko operatora spycharki.

Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznali także, że odwołujący nie wykonywał nigdy czynności na stanowisku mechanika, pomimo takiej adnotacji w świadectwie pracy. W tym zakresie zarówno świadek A. S. oraz wnioskodawca przekonująco wyjaśnili motywy działania pracodawcy. Jak podnosili, wpisanie łączonych stanowisk w angażach było to związane z wyższą grupą zaszerogowania oraz zwiększeniem wynagrodzenia.

Znajdujące się w aktach osobowych wnioskodawcy z (...) Przedsiębiorstwa Produkcji (...) w C. (uprzednio: (...)(...) w C.) dokumenty, w tym angaże, świadectwa pracy dowodzą, iż wnioskodawca pracował zarówno jako operator spycharki jak i koparki wykonując w okresie od 1 października 1977 roku do 14 czerwca 1993 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę maszynisty ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy co do okoliczności faktycznych dotyczących zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) spółce cywilnej, w tym organizacji zakładu pracy i zajmowanych stanowisk i rodzaju obowiązków pracowniczych w okresie zatrudnienia. Znajdowały one bowiem potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków.

Sąd Okręgowy w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy A. G. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017, poz. 1383 tekst jednolity ze zmianami) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, Nr 8, poz. 43 ze zmianami). Prawo do emerytury nabywają ubezpieczeni po osiągnięciu wieku przewidzianego m. in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnili enumeratywnie określone przesłanki:

- posiadają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn,
- legitymują się okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27.

Natomiast, w myśl art. 184 ust. 2 emerytura, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie, bowiem z treścią art. 473 k.p.c., stanowiącego, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Zdaniem Sądu, z zeznań wnioskodawcy i przesłuchanych w sprawie świadków wynika, że A. G. już w okresie od 1 października 1977 roku do 14 czerwca 1993 roku, to jest przez 15 lat, 8 miesięcy i 14 dni wykonywał prace operatora spycharki, następnie operatora ładowarki. Wnioskodawca we wskazanym okresie obsługiwał ciężkie maszyny drogowe. Prace te zostały zaliczone do wykonywanych w warunkach szczególnych w wykazie A, Dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod poz. 3 „Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W stosowanym to pomocniczo wykazie A, dziale V poz. 3 załącznika do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazów prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, uprawniających do niższego wieku emerytalnego zostały ujęte prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, gdzie w punkcie 1 ujęto stanowisko maszynisty koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych, zaś w punkcie 3 maszynisty spycharek i ciągników gąsienicowych.

Fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, został on zwłaszcza potwierdzony i uszczegółowiony zeznaniami świadków, współpracowników ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażone między innymi w wyrokach: z dnia 6 kwietnia 2006 roku (III UK 5/06 OSNP z 2007 roku, Nr 7-8, poz. 108), z dnia 9 marca 2010 roku (I UK 333/09 LEX 585739), z dnia 7 grudnia 2010 roku (I UK 203/10 LEX 786370) i z dnia 25 lutego 2010 roku (II UK 215/09 OSNP z 2011 roku, Nr 15-16, poz. 219) okres zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach jeśli przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej wykonywana jest praca tego rodzaju, a pracownik w ustawowym terminie (najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej) zgłosi swój powrót do tego zatrudnienia.

Zasadniczą służbę wojskową wnioskodawca odbywał w okresie od 24 października 1978 roku do 16 października 1980 roku. Po zwolnieniu ze służby wojskowej wnioskodawca powrócił do pracy na to samo stanowisko, które zajmował przed powołaniem. Okres ten podlega więc zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu, okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) (...) w B. do 15 czerwca 1993 do 20 marca 1997 roku, gdzie A. G. świadczył pracę w okresie do 1 lipca 1995 roku na stanowisku brygadzysty linii tekturowej, od 1 lipca 1995 roku do 30 września 1995 roku na stanowisku p.o. kierownika zmian nie podlegał zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach.

W tym zakresie wskazać należy, że samo subiektywne przekonanie ubezpieczonego, że jego praca z uwagi na uciążliwe warunki, w jakich była świadczona, może stanowić podstawę do przyznania mu uprawnień do emerytury w niższym od powszechnego wieku, nie znajduje uzasadnienia faktycznego i prawnego jak i odwrotnie, Sąd nie jest związany także oceną wnioskodawcy co charakteru jego pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 kwietnia 2014 roku, III AUa 1093/13, LEX nr 1466745). Co więcej, nawet wykonywanie pewnych czynności w trudnych dla organizmu warunkach jeżeli nie można ich zakwalifikować pod jedną z pozycji z wykazu rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), uniemożliwia traktowanie takiego zatrudnienia jako mającego znaczenie z punktu widzenia prawa do emerytury, o jakim mowa w art. 184 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 maja 2015 roku, III AUA 1048/1, LEX nr 1747264).

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu prac i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a więc stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy). Przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, nie jest dopuszczalne zaliczanie innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika w stopniu powodującym wcześniejszą utratę zdolności do zatrudnienia i nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 roku, II UK 395/13, LEX nr 1455235). Przy czym podkreślić trzeba, iż istotne znaczenie przy ocenie charakteru pracy z punktu widzenia uprawnień emerytalnych posiada możliwość zakwalifikowania jej pod którąś z pozycji wymienionego wykazu A. Treść wykazu prowadzi do wniosku, że wyodrębnienie w nim poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy, co jednoznacznie stwierdził Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 1 czerwca 2010 roku, II UK 21/10 (LEX nr 619638) i z dnia 19 marca 2012 roku, II UK 166/11 (LEX nr 1171002).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w okresie od 15 czerwca 1993 do 20 marca 1997 roku, wnioskodawca nie wykonywał prac w warunkach szczególnych, gdyż nie zostały one wymienione w wykazie A, dziale VI „W leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym”. W wymienionym dziale pod poz. 7 zostały ujęte jedynie prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne.

Nie sposób przy tym zgodzić się z wnioskodawcą w zakresie, w jakim twierdził, że wykonywana przez niego praca przy mieszaniu klejów do produkcji tektury wypełniała dyspozycję tego przepisu. Wnioskodawca wskazywał bowiem że prace te zajmowały mu od 3 do 5 godzin, w pozostałym wymiarze czasu pracy obsługiwał maszyny do produkcji tektury. Prace tego rodzaju nie zostały uznane przez ustawodawcę za wykonywane w szczególnych warunkach.

Prawdą jest, że głównym motywem przyświecającym ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 184 ustawy emerytalnej było założenie, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, dlatego też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się zatem pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu

na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w znaczny sposób jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki, takie jak hałas przekraczający dozwolone normy, zapylenie, opary chemiczne, wysokie temperatury lub zmienne warunki atmosferyczne. Nie każde zatrudnienie w narażaniu na wskazane powyżej czynniki stanowi pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 184 emerytalnej. Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których uprawnionym osobom przysługuje prawo do emerytury w wieku obniżonym, ustala się bowiem, jak stanowi art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej na podstawie przepisów dotychczasowych tj. przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz pomocniczo zarządzeń resortowych wydawanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralnych związków spółdzielczych. Z powyższych względów Sąd Okręgowy nie zaliczył do pracy w warunkach szczególnych okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) spółce cywilnej w B. od 15 czerwca 1993 do 20 marca 1997 roku, gdzie wnioskodawca pracował w okresie do 1 lipca 1995 roku na stanowisku brygadzysty linii tekturowej, od 1 lipca 1995 roku do 30 września 1995 roku na stanowisku p.o. kierownika zmiany i od 1 października 1995 roku jako kierownik zmiany.

Reasumując, należało uznać, że A. G. spełnił przesłanki z art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to jest:

- 1) ukończył 60 lat w dniu (...)
- 2) udowodnił 25 lat zatrudnienia, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- 3) złożył wniosek o wykreślenie z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych i przekazanie do budżetu państwa środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszy emerytalnym.

W myśl postanowień art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast zgodnie z art. 129 ust. 1 tej ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Z uwagi na treść cytowanych powyżej przepisów, prawo do emerytury przysługuje wnioskodawcy od dnia 19 lipca 2016 roku, to jest daty złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Orzeczenie o zwrocie kosztów procesu uzasadnia przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c., a ich wysokość w kwocie 360 złotych ustalono na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800 ze zm. w wersji obowiązującej na dzień złożenia odwołania).

Z tych względów i na podstawie powołanych przepisów oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.